

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-88(4)/16/JK

Warszawa, 21 listopada 2016 r.

DECYZJA DIH-1/98/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059, z późn. zm.), art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 915), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Daniela Jędrzejkiewicza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Daniel Jędrzejkiewicz w Kruszyńcu, od decyzji Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Katowicach z dnia 8 września 2016 r. (nr akt sprawy: HU-D-Cz.8361.40.2016.19DEC/16), którą na ww. przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z przepisów o uwidacznianiu cen,
utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

Pismem z 21 czerwca 2016 r., na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej”, Śląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Katowicach, zwany dalej również „Śląskim WIIH”, zawiadomił przedsiębiorcę Daniela Jędrzejkiewicza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Daniel Jędrzejkiewicz w Kruszyńcu, zwanego dalej również „stroną”, o zamiarze wszczęcia kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 915), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach”. Przedmiotowe pismo strona odebrała 23 czerwca 2016 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 7 – 12 lipca 2016 r. przez inspektorów reprezentujących Śląskiego WIIH, w sklepie „EURO”, mieszczącym się przy ul. Kaspra Denhoffa 5 w Kruszyńcu, należącym do strony, sprawdzono m.in. prawidłowość informowania o cenach w odniesieniu do lodów, pieczywa i wyrobów cukierniczych,

kwestionując 69 rodzajów produktów, z czego 57 rodzajów bez żadnych informacji o cenach, a 12 bez cen jednostkowych, tj.:

1. 6 rodzajów pieczywa wyborowego (chleb i bułki) bez opakowań jednostkowych,
2. 12 rodzajów pieczywa cukierniczego (bułki z nadzieniem, pączki) bez opakowań jednostkowych,
3. 2 rodzaje ciasta w opakowaniach,
4. 14 rodzajów lodów w opakowaniach jednostkowych,
5. 23 rodzaje wyrobów cukierniczych (cukierki Mentos, Halls, Fruit-tella, Tic-Tac – o różnych smakach, lizaki) w opakowaniach jednostkowych

z uwagi na całkowity brak informacji o cenach oraz, w przypadku produktów z poz. 3 – 5, także o cenach jednostkowych, co stanowiło naruszenie wymagań art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidacznienia cen towarów i usług (Dz. U. poz. 2121), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen*”,

6. 12 rodzajów produktów w opakowaniach jednostkowych, pochodzących z zakupu kontrolnego (napój gazowany oranżada „Helena” a` 1,25 l, krem „Amelia” o smaku kakaowo-mleczno-orzechowym a` 400 g, ketchup łagodny Pudliszki a` 410 g, sałatka piknikowa „Słoneczny Ogród” a` 500/225 g, wafle „Familijne Solian” o smaku cytrynowym a` 180 g, paluszki z sezamem „Lubella” a` 70 g, pasztet z dodatkiem kaczkki „DROP-S.A.” a` 90 g, słonecznik łuskany „KRESTO” a` 200 g, musztarda rosyjska „Prymat” a` 180 g, chrzan tarty „Polonaise” a` 180 g, powidła śliwkowe mieszane „Stovit” a` 240 g, kawa palona mielona „Tchibo Exclusive” a` 100 g)

z uwagi na brak cen jednostkowych, co stanowiło naruszenie wymagań art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 12 lipca 2016 r. (nr akt kontroli: HU-D-Cz.8361.40.2016).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 29 lipca 2016 r., Śląski WIIH poinformował przedsiębiorcę Daniela Jędrzejkiewicza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Daniel Jędrzejkiewicz w Kruszynie, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na przedsiębiorcę, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu nieprzestrzegania wymogu uwidaczniania cen i cen jednostkowych oferowanych produktów oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 8 września 2016 r. (nr akt sprawy: HU-D-Cz.8361.40.2016.19DEC/16), Śląski WIIH nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu naruszenia obowiązku uwidaczniania cen i cen jednostkowych towarów.

Pismem z 19 września 2016 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o zmniejszenie nałożonej kary. Strona nie kwestionuje ustaleń organu, wskazała jednak na okoliczności przemawiające, w jej opinii, za złożonym przez nią wnioskiem.

Pismem z 12 października 2016 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Daniela Jędrzejkiewicza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Daniel Jędrzejkiwicz w Kruszynie, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,

o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,
- 2) kilogram lub tonę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 3) metr lub metr kwadratowy – dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni,
- 4) sztukę – dla towarów sprzedawanych na sztuki.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20.000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w placówce handlowej, należącej do przedsiębiorcy Daniela Jędrzejkiewicza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Daniel Jędrzejkiewicz w Kruszyńcu, w przypadku 69 rodzajów produktów stwierdzono nieprawidłowości w informowaniu o cenach, tj. przy 57 rodzajach całkowity brak informacji o cenach, a przy 12 – cenach jednostkowych. W związku z powyższym, Śląski WIIH nałożył w drodze decyzji karę pieniężną na przedsiębiorcę Daniela Jędrzejkiewicza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe Daniel Jędrzejkiewicz w Kruszyńcu, to jest na podmiot, który nie dopełnił powyższego obowiązku.

Odwołując się od decyzji strona nie kwestionuje ustaleń kontroli, jednakże podnosi, że działalność gospodarczą prowadzi od stosunkowo krótkiego czasu. Ponadto strona wskazała, że do powstania nieprawidłowości przyczynił się fakt reorganizacji placówki – towar przekładany był na inne miejsca na półkach, a pracownicy nie byli w stanie od razu „rozłożyć cen na półki”, stąd też część informacji w tym zakresie nie była prawidłowo uwidoczniła. Strona zaznaczyła też, że często zdarza się, iż to sami konsumenci przedstawiają produkty w inne miejsca na półkach.

Odnosząc się do powyższych argumentów strony, Prezes UOKiK wskazuje, że art. 6 ustawy o informowaniu o cenach statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 tej ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2013 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają okoliczności, w wyniku których stwierdzone

nieprawidłowości powstały – w przedmiotowej sprawie reorganizacja placówki, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Prezes UOKiK zauważa też, że to podmioty działające na rynku spożywczym decydują o organizacji pracy w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą i za to odpowiadają oraz że organizacja ta nie może odbywać się ze szkodą dla konsumenta i w żadnym wypadku nie może stanowić okoliczności łagodzącej. Istotnym jest tu również fakt, iż strona została powiadomiona o zamiarze przeprowadzenia kontroli – pismo Śląskiego WIIH w tej sprawie odebrała 23 czerwca 2016 r., natomiast kontrola rozpoczęła się 7 lipca 2016 r. Strona miała więc wystarczająco dużo czasu, aby do kontroli tej odpowiednio się przygotować. Należy podkreślić również, że fakt krótkiego okresu prowadzenia działalności gospodarczej także nie może mieć wpływu na złagodzenie nałożonej kary, gdyż ustawodawca nie przewidział takiego kryterium przy miarkowaniu jej wysokości.

Prezes UOKiK wskazuje, że zgodnie z art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. WE L 80 z 18.3.1998, s. 27), zwanej dalej „*dyrektywą 98/6/WE*”, kary pieniężne za naruszenie obowiązku informowania konsumentów o cenie oferowanych produktów i usług muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości nakładanej kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, biorą pod uwagę stopień naruszenia obowiązków, dotychczasową działalność przedsiębiorcy oraz wielkość jego obrotów i przychodu. W przedmiotowej sprawie Prezes UOKiK uznał, że Śląski WIIH prawidłowo ocenił poszczególne przesłanki.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, Śląski WIIH właściwie uznał, że brak cen i cen jednostkowych uniemożliwia konsumentom porównanie cen między produktami poszczególnych marek bądź takimi samymi produktami o różnej gramaturze, a tym samym dokonania świadomego wyboru.

Biorąc pod uwagę dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku, organ pierwszej instancji wziął pod uwagę, że na przedsiębiorcę karę z tytułu naruszenia przepisów o uwidacznianiu cen nałożono po raz pierwszy.

Wielkość obrotów i przychodu ustalono na podstawie przekazanej przez stronę deklaracji PIT-36.

W tym miejscu podkreślić należy, że kara pieniężna wymierzana na gruncie przepisów o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tj. być skuteczną, proporcjonalną i odstraszającą (art. 8 dyrektywy 98/6/WE). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstraszająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go z rynku. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości (tak WSA w Warszawie w wyroku z 7 września 2012 r., VI SA/Wa 918/12 odnosząc się do podobnych przesłanek

istniejących w unijnym prawie żywnościowym). Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen i cen jednostkowych, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele kary winny być łącznie uwzględniane, co też, w ocenie Prezesa UOKiK, miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Katowicach w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski